

9. İstatistik Konseyi Toplantı Raporu

Türkiye İstatistik Kurumu, ANKARA

28/03/2013

5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu ile 05/05/2006 tarih ve 26159 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İstatistik Konseyi Yönetmeliği’nin ilgili maddeleri gereğince; İstatistik Konseyi IX. Toplantısı 28 Mart 2013 tarihinde Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Konsey Salonu’nda gerçekleştirilmiştir.

1. TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR’in Konuşması

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Konsey Başkanı Sayın Birol AYDEMİR, genel olarak yılda bir defa gerçekleşen konsey toplantısının diğer kurumlarla bilgi ve görüş alışverişine ve istatistik altyapısının geliştirilmesine olanak sağlayan bir zemin oluşturmasının önemine değinerek toplantıyı başlatmıştır. Toplantının ana gündem konusunun “İdari Kayıtlar” olduğunu belirten Sayın AYDEMİR, 2012 yılında gerçekleşen VIII. İstatistik Konseyi toplantısında konu ile ilgili kurumsal çalışmaların bir kısmının katılımcılar ile paylaşıldığını söylemiştir. Bu toplantıda ise idari kayıtların neyi içerdiğini, istatistik ile ilişkisi ve konu ile ilgili kurumda uygulanmaya başlanan bazı çalışmalar konusunda bilgi verileceğini açıklamış, kurumsal olarak konu ile ilgili katılımcıların görüş ve önerilerine ihtiyaç olduğunu ifade etmiştir.

İstatistik Konseyi Yönetmeliği’nde değişiklik yapılarak, katılımcı kurum ve kuruluşların sivil toplum örgütlerini ve ilgili diğer kurumları da kapsayacak şekilde yapısının genişletildiğini belirtmiştir.

İkinci planlı dönem olan 2012-2016 Resmi İstatistik Programında temel 6 konu, bu 6 konuya ilişkin 40 alt başlık ve bu alt başlıklarda da 287 Resmi İstatistik konusu olduğunu belirten Sayın AYDEMİR, katılımcılara dağıtılan kitapçıklarda da görülebileceği üzere bu konuların 63 kurum ile ortak çalışıldığını belirtmiştir. Resmi İstatistik Programının II. Aşamasının temel vurgusunun veri kalitesinin artırılması olduğunu, veri kalitesinde en önemli bileşenlerden birinin meta veri olduğunu söyleyerek, Resmi İstatistiklerin meta verilerle birlikte yayımlanmasının önemine vurgu yapmıştır.

Programın başarılı bir şekilde uygulandığını ve bunun sonucu olarak ta RİP’te yer alan çalışmaların gerçekleştirme oranının programın ilk yıllarındaki % 80 seviyelerinden 2012 yılında %96 seviyelerine çıktığını ve 2012 yılında RİP kapsamında 2043 adet haber bülteni yayımlandığını söylemiştir.

Bu yıl için diğer kurumlar tarafından revize programında önerilen 146 adet revizeyi değerlendirmek için konsey toplantısının beklendiğini belirtmiştir. Bu revizelerin istatistiğine bakıldığında, 64 tanesinin metin değişikliği, 22 tanesinin yayım dönemi değişikliği, 14 tanesinin sınıflama değişikliği ve 46 tanesinin ise diğer değişiklik önerisi olduğunu söylemiştir. Bu değişiklik önerilerinden sınıflama değişikliği ve yayım dönemi değişikliklerinin önem arz ettiğini, ancak yayım döneminin ötelenmesi şeklindeki değişiklik taleplerinin kabul edilmediğini söylemiştir. Değişiklik taleplerinin kapsam ve sayı olarak fazlalığı göz önünde alındığında bunun kurumsal olarak RİP hazırlık aşamasında planlama ve programlamaya ilişkin bir olumsuzluk göstergesi olarak kabul edilebileceğini, bu nedenle kurumsal olarak daha titiz ve dikkatli çalışmak gerektiğini vurgulamıştır.

Resmi İstatistik Programının Bakanlar Kurulu kararı ile yürütüldüğüne ve uyulması zorunlu bir program olduğuna dikkat çeken Sayın AYDEMİR, kurumlardan gelen revize tekliflerinin ancak Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılabileceğini belirtmiştir. Ancak, TÜİK olarak kurumsal yetki kullanarak konunun esası olmayan, şekline ilişkin olan revizyonları Programdaki kurumlarla TÜİK’in istişare halinde yapmasının daha uygun olacağını, bu tür revizyonlar için Bakanlar Kurulu’nu meşgul etmenin

uygun olmadığını, bunun Program çıkarılırken programın izlenmesi, uygulanması ve revizyonunun nasıl olacağına ilişkin bir kararla yapılabileceğini ifade etmiştir.

Kamu yararı açısından duyulan ihtiyaçlar, detay ve zamanlılık kapsamında üretilen istatistiklerin içeriğinin değerlendirildiği RİP çalışma grubu toplantılarına kurumlardan ilgili personelin katılımından dolayı teşekkürlerini sunmuş, TÜİK'in bu RİP Çalışma Gruplarına çok önem verildiğini belirtmiştir. Çalışma gruplarına katılımcılığın artırılması için çalışma grubunun yapısının sivil toplum kuruluşlarını, basın ve üniversite temsilcilerini de içerecek şekilde genişletildiğini, kurumsallaşmış ve daha verimli birlikte çalışabilirlik amaçlandığını ifade etmiştir. Bu çalışma gruplarında idari kayıtların uluslararası standartlarda ortak kararlar alınarak düzenlenmesinin önemli olduğunu vurgulamıştır.

Resmi İstatistik Programında mükerrerliğin disipline edildiğini, ancak detaylı incelendiğinde veri kalitesi yönünden sıkıntılar yaşandığı söyleyen Sayın AYDEMİR, resmi istatistikler yayımlanırken asgari kalite standartlarını sağlayanların bir kalite göstergesi olarak resmi istatistik logosu ile yayımlanacağını açıklamıştır. Resmi istatistik logosu taşımayan yayımların, temel asgari istatistik ilkelerinden ve kayıt unsurlarından yoksun olduğu anlamına geleceğini ifade etmiştir. Bu uygulamanın kurumlar arasında farkındalık yaratma amacını taşıdığını söylemiştir. Resmi İstatistiklerin yayımlanmasında gözetilecek asgari kalite göstergeleri konusunda da kurumsal olarak çalışmalar yapıldığını ve bu çalışmaların katılımcılara sunulacağını belirtmiştir.

Sayın AYDEMİR resmi istatistik logosu verilirken gözetilecek ilkelerin dünyada yaygın olarak kabul görmüş Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği ilkeleri gözetilerek oluşturulduğunu ve katılımcılara dağıtılan kitapçıklarda ayrıntılı olarak açıklandığını dile getirmiştir. Bu ilkelerin her ne kadar İstatistik Ofisleri için geçerli olduğunu belirttiyse de; doğruluk ve güvenilirlik, zamanlılık, tutarlılık, erişilebilirlik ve uygunluk ilkelerinin bütün kurumların denetimindeki istatistiki çalışmaları ilgilendirdiğini ve bu ilkeleri karşılamayan istatistiklere kalite logosu yerine geçen resmi istatistik logosunun verilmeyeceği belirtmiştir.

Konuşmasının devamında idari kayıtlar konusuna değinmiş ve kurumlardan veri temini yönünde sıkıntı yaşandığını belirtmiştir. Bu kapsamda, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 7. Maddesi'ne atıfta bulunmuştur. Buna göre, Madde'de yer aldığı şekli ile "Başkanlık, Kurumun görev alanına giren konularla ilgili sayım ve araştırmalarda, istatistik üretimi için gerekli gördüğü her türlü ortamdaki veri ve bilgiyi tüm istatistiki birimlerden Başkanlıkça belirlenen şekil, süre ve standartlarda doğrudan isteme yetkisine sahiptir. Başkanlık, gerektiğinde verilen veri veya bilgilerin doğruluğunu araştırmaya, kontrol etmeye, ilgililerden ek bilgi ve belge istemeye, araştırma ve kontroller sonucu düzenlenecek belgelerle gerçek veri ve bilgiyi belirlemeye yetkilidir"; TÜİK'in, konu ile ilgili gerekli yetkiye sahip olduğuna dikkat çekmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Müsteşarı Sayın Ahmet ZAHTEROĞULLARI'nın 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 7. Maddesi'nde belirtilen "tüm istatistiki birimler" ifadesi ile ne kastedildiğini sorusu üzerine Sayın AYDEMİR, "tüm istatistiki birimler" ifadesi ile Türkiye'de istatistiki veri üreten, idari kaydı olan, araştırma yapan özel ya da kamu, bütün kurumların kastedildiğini açıklamıştır. Kanun'da yer alan tanımlar maddesinde bu ifadenin net olarak açıklanmasına rağmen, özel sektörün zaman zaman istenen veriyi paylaşmamak adına tanımı dar anlamda yorumladığını sözlerine eklemiştir. Bu kapsamda, kurumsal olarak yaşanan en büyük sıkıntılardan birinin de idari kayıtlara erişim yetkisi olduğunu belirtmiştir. Kanun'da da yer aldığı şekli ile kurum ve kuruluşların "resmi istatistik üretiminde kullanılmak üzere, kendi görev alanları ile ilgili konularda topladıkları, işledikleri

ve sakladıkları veriyi, bilgiyi ve her türlü harita ile uzaktan algılanmış veriyi, belirlenen süre içerisinde ücret talep etmeksizin Başkanlığa vermek veya kullanımına açmakla yükümlü” olduğunu vurgulamıştır. Kanun’da yer alan bu ifadenin oldukça açık olmasına rağmen bazı kurumların bu konuda tereddüt yaşadığını dile getirmiştir. Örneğin, konsey toplantısında halihazırda katılımcı olarak temsilcileri de bulunan Gelir İdaresi Başkanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu’ndan veri temini yönünde ciddi sıkıntılar yaşandığını ve sonuçta kurumsal olarak çabaların boşa çıktığını belirtmiştir.

Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Sefa MERMERCİ

Sayın MERMERCİ, Kanun’da yer alan maddelerin gayet açık olduğunun ancak, kişisel verilerin korunmasına ilişkin bir de kanun tasarısının mevcut olduğunun fakat henüz onaylanmadığının bilgisini vermiş ve bu kanun tasarısına TÜİK’in de müdahil olması gerektiğini belirtmiştir. Aksi halde, TÜİK tarafından talep edilen istatistiki verilerin temininde sıkıntı yaşanmaya devam edileceğini ifade etmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Kurum olarak kişisel verilerin korunmasına ilişkin hazırlanan kanun tasarısına kurum olarak müdahil olunarak üzerine düşeni yaptığını belirtmiştir. Kurumların genellikle veriyi paylaşmamak için kendi mevzuatını ve buna ilişkin düzenlemeleri öne sürdüğünü, özellikle Sosyal Güvenlik Kurumu ve Gelir İdaresi Başkanlığı’nın kişisel verileri vermemek için kendi kanunlarındaki hükümleri öne sürdüğünü ifade etmiştir. Bu konuda kurumlar tarafından öne sürülen tereddüdün gereksiz olduğunu belirtmek adına Sayın AYDEMİR, yine TÜİK Kanunu’nda yer aldığı şekli ile “Resmi istatistiklerin üretilmesi için toplanan, işlenen ve saklanan verilerden gizli olanları, idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez” hükmünü yinelemiştir. Bu yükümlülüğün, bilgileri derleyen ve değerlendiren memurlar ve diğer görevliler için de geçerli olduğunu, hatta görevlilerin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam ettiğini belirtmiştir. Dolayısıyla, kurumsal olarak TÜİK’in veri mahremiyetini oldukça ciddiye aldığını, bu konuda taviz vermemek adına Mahkemelerin bilgi taleplerine dahi ret yazısı yazıldığını ifade etmiş ve bu uygulamanın uluslararası bir ilke ve uygulama olduğunu sözlerine eklemiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı Başkan Yardımcısı Sayın Hasan KARAÇAM, Sayın AYDEMİR’in belirttiği gizliliğe ilişkin yükümlülüğün yerine getirilmediği takdirde uygulanan kurumsal ve kişisel müeyyidenin ne olduğu sorusuna karşılık Sayın AYDEMİR, müeyyidenin Türk Ceza Kanunu’nun özel ceza hükümlerine tabii olduğunu ve tazminat hakkı doğduğu takdirde kuruma değil kişiye rücu edildiğini belirtmiştir. Kurumsal olarak bütün çalışanların gizlilik taahhütnamesi imzaladığını, dolayısıyla veri mahremiyeti hususuna ilişkin uygulamaları TÜİK’ ten daha titiz bir şekilde ele alan başka bir kurumun olmadığını dile getirmiştir. Kurumların veriyi paylaştıktan sonra, TÜİK tarafından verinin sızdırılmasına ilişkin tereddütlerinin yersiz olduğunu belirtmiştir. Örneğin, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bilgi sistemleri oluşturmak amacıyla bir yıldır TÜİK’ten bireysel firmalara ilişkin ithalat ve ihracat verisini istediğini, ancak TÜİK olarak yapılan açıklamada bu verinin istatistik amaçlı toplandığını ve başka bir kurumla paylaşamayacağını açıkladığını ifade etmiştir. Kurumlardan gelen ve gizliliğe ilişkin hükümlere tabi verilerin başka kurumlarla paylaşılması noktasında, veri talebinde bulunan kurumların, verinin sahibi kuruma yönlendirildiğini, dolayısıyla belirtilen örnekte Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının, verinin asıl sahibi kurum olan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’na yönlendirildiğini belirtmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Müsteşarı Sayın Ahmet ZAHTEROĞULLARI

Kurumların kendi mevzuatlarındaki düzenlemeler yüzünden sorun yaşandığını, kendilerinin de Sosyal Yardım Bilgi Sistemi “SOYBİS” verilerini toplamak ve paylaşmak konusunda sıkıntı yaşadıklarını belirtmiştir. Bu sistemin içerisinde farklı kurumlardan veriler bulunduğunu dolayısıyla her ne kadar kendi mevzuatlarında “Bakanlık veri tabanında tutulan bilgileri, belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarına açar” ibaresi bulursa da, ticari sır niteliğinde verisini paylaşan kurumlara karşı sorumluluk gözetildiğinden tereddütlerin yaşandığını ifade etmiştir. Bunun üzerine, TÜİK Başkanlığında, TÜİK’in yoğunlukla veri topladığı ve bu konuda sıkıntı yaşadığı kurumların temsilcilerinden oluşan bir çalışma grubu kurulmasını ve kurumsal mevzuatın veri paylaşımı ve müeyyideler yönünden eksikliklerinin bu çalışma grubu tarafından değerlendirilmesini önermiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR diğer kurumsal mevzuattan farklı olarak TÜİK’in mevzuatının istatistiğe özgü, Türk İstatistik Sistemine ilişkin bir kanun olduğunu ve özel bir yapısı olduğunu açıklamıştır. Dolayısıyla, uluslararası örneklere de bakılacak olursa istatistiğe özgü bu düzenlemenin diğer kurumsal mevzuattan farklı olduğunu ve veri paylaşımı ve gizliliği hususunu farklı ele aldığını dile getirmiştir. İdari kayıtların paylaşılmamasının mükellefler ve şirketler üzerinde oluşturduğu yüke, aynı verinin defalarca cevaplayıcıdan istenmesinin getirdiği sıkıntılara ve yine cevaplayıcıdan gelen “sizde e-devlet yok mu?” şeklindeki eleştirilere de dikkat çekmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı Başkan Yardımcısı Sayın Hasan KARAÇAM

Sayın KARAÇAM, Gelir İdaresi Başkanlığı olarak Vergi Usul Kanununda Türk Ceza Kanununa atıfta bulunduğu mükellefe ilişkin verilerin paylaşılması durumunda kendi kurumlarının yükümlülüklerden ve maddi tazminat davalarından sorumlu tutulma durumunun oluşabileceğini belirtmiştir. Ayrıca, mükellefin rıza göstermesi durumunda verileri paylaşabileceklerini, bu tür uygulama örneklerinin bulunduğunu ifade etmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR, mükelleflerin zaten kanuni açıdan devlete karşı bilgi verme sorumluluğunun olduğunu dolayısıyla kişisel verisini verme yükümlülüğünün olduğunu ve bunun yanında bir de yine kamu yararına faydalanılması yönünde istatistik amaçlı kullanımına rıza göstermesi gerekliliğinin mantıklı olmadığını vurgulamıştır. İdari kayıt verilerinin paylaşılmamasının ülkeye zararı olduğunu, TÜİK olarak sanayi üretimi, milli gelir ya da yoksulluk göstergesi gibi daha birçok istatistiki değişkenin yeterli doğrulukta hesaplanamayacağını açıklamıştır. Kurumlardan alınan veriler sayesinde alandan toplanan anket verisinin çapraz doğrulamalarla kalitesinin arttırılabildiğini, dolayısıyla elde edilen her türlü verinin depolanmasından öte detaylı analizler sayesinde bilgiye dönüştürüldüğünü ifade etmiştir. Sayın AYDEMİR ayrıca kurumsal olarak yaşanan sıkıntıyı daha iyi açıklamak amacıyla, günümüzde tarımsal işletmelere ilişkin hiçbir verinin olmadığını, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile bu konuda çalışmaların yürütüldüğünü, iş kayıtları sisteminin bir parçası olarak düşünüldüğünde bunun ciddi bir sorun olduğunu belirtmiş ve aslında bu işletmelere ilişkin verinin kurumlarda olmasına rağmen paylaşılmadığından sağlıklı bir sistem oturtulamadığını dile getirmiştir. Bu konu ile

ilgili olarak 29 Kuruma yazı yazıldığını, bu kurumlardan gelen kayıtların eşleştirilmeye çalışıldığını, fakat konu ile ilgili tatminkar düzeyde kayıt verilerinin alınamadığından iş süreçlerinin sağlıklı yürütülemediğini ifade etmiştir. Son çalışmalar göz önüne alındığında ise, kurum sayısının 51'e çıkartıldığını, bu kurumlarla yazışmalar yapıldığını, ilerleyen günlerde bu kurumlardan da idari kayıt verilerinin toplanarak eşleştirme yapılacağını, ancak bu işlemin kuruma ciddi iş yükü getirdiğini açıklamış ve bunun yanı sıra bir de verisi alınamayan kurumlar ile yaşanan sürecin kurumsal enerjiye olumsuz etki ettiğini söylemiştir. Batı ülkelerindeki istatistik ofislerinde bu sorunun 50'li 60'lı yıllarda çözüldüğünü, ancak ülke olarak bu tür meseleleri halen 2013 yılına gelmiş olmamıza rağmen tartıştığımızı belirtmiştir. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığından bazı verilerin alınabildiğini ancak bunun artırılması gerektiğini de sözlerine eklemiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı Başkan Yardımcısı Sayın Hasan KARAÇAM

Sayın KARAÇAM, kendisinin de Sayın AYDEMİR'in son söylediğine katıldığını, dolayısıyla kurum olarak hiçbir veriyi paylaşmıyormuş gibi bir izlenimin oluşmasının yanlış bir algılama olacağını, bir çok veriyi TÜİK'le paylaştıklarını ifade etmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Gelir İdaresi Başkanlığının birçok veriyi vermesinin en temel veri olan ciro verisini vermemesini açıklamayacağını belirten Sayın AYDEMİR, bu verinin eksikliğinde uygulanan istatistiki yöntemin kusurlarını anlatmıştır. Ciro verisinin eksikliği sonucu sanayi üretimindeki tabakalamada hangi işletmenin örneğe alınacağını istihdama göre belirlendiğini, ancak bazı sektörlerde istihdam çok az olmasına rağmen cironun çok yüksek olduğunu ve sonuç olarak sanayi üretim endeksinin doğruyu yansıtmadığını belirtmiştir. Bu kayıpların fark edildiği takdirde uygulamada revizyona gitmek zorunda kalındığını, bunun ise kuruma yönelik eleştiriler getirdiğini ifade etmiştir. Bu tür uygulama örneklerinin her ne kadar detay olarak nitelendirilebileceğini belirtse de, kurumsal olarak sonuçta ortaya çıkan ürün üzerinde ciddi kusurlar meydana getirebileceğini dile getirmiştir. Bu sorunların bütün kurumların katılımı ile ortak çözülebileceğini, Türkiye İstatistik Kanunu'nun özel bir kanun olduğunu ve veri mahremiyeti açısından herhangi bir şüphe duyulmaması gerektiğini söylemiştir. Sayın ZAHTEROĞULLARI tarafından veri paylaşımına yönelik engel oluşturabilecek nitelikteki kurumsal mevzuatların çalışılıp uyumlulaştırılabileceği bir çalışma grubu kurulması yönündeki teklifinin değerlendirilebileceğini ve bu çalışma grubunun gerektiği takdirde hakem olarak iş görebileceğini belirtmiştir. Çalışma grubunda ilgili Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Bakanlığa bağlı olarak çalışan Gelir İdaresi Başkanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Merkez Bankası ve en çok veri talebinde bulunan Sosyal Güvenlik Kurumu gibi kurumların bulunması gerektiğini ve bu kurumların ortak karar vermesi durumunda TÜİK olarak uyum gösterilebileceğini ifade etmiştir. Sayın AYDEMİR, kurumlardan veri toplanarak ortaya çıkan kaliteli bilgiye dikkati çekmek amacıyla bir de Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yapılan Aile Araştırması çalışmasının TÜİK verileri ile uyumsuzluğunu örnek vermiştir. Çalışmanın sonuçlarının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından açıklanmadığını çünkü TÜİK verileri ile anormal bir çelişki oluşturduğunu söylemiştir ve bu konuyu konseye Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı temsilcisi olarak katılan Sayın ZAHTEROĞULLARI'nın açıklamasını rica etmiştir. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Müsteşarı Sayın Ahmet ZAHTEROĞULLARI'da araştırmanın yönteminin yanlışlığından kaynaklanan sıkıntılar olduğunu ifade etmiştir.

Sayın AYDEMİR araştırmanın yönteminde kontrol noktalarının olmadığını ve bu nedenle tutarlılık kontrollerinin yapılmadığını söylemiştir. TÜİK olarak bu tür araştırmalarda, kişilerin kurumlara verdiği beyannamelerin, Sosyal Güvenlik Kurumu'ndaki kayıtlarının ve daha birçok kaydın çapraz kontrollerle sağlanması yapıldıktan sonra bir sonuca ulaşıldığını belirtmiştir. Dolayısıyla, kurumsal olarak yapılan işin tabloları üst üste koyup değerlendirmek olmadığına, süreçlerin çok daha zahmetli olduğuna ve ancak diğer kurumların bu çapraz kontrolleri yapabilmesi sonucunda aynı sonuçlara ulaşabileceğine vurgu yapmıştır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Müsteşarı Sayın Ahmet ZAHTEROĞULLARI

Araştırmada asıl sorunu, "Geliriniz ne kadardır?" şeklinde yer alan soruya cevaplayıcıların genel bir eğilim olarak gelirini sosyal yardım ya da vergi endişeleri yönünden azaltarak yanıtlamalarının meydana getirdiğini açıklamış, çalışmanın esasen yoksulluk tespitine yönelik olmadığını ve çalışmanın uluslararası standartta TÜİK tarafından yapılabileceğini belirtmiştir. Ayrıca, Sayın ZAHTEROĞULLARI kurumların veri paylaşımı yönündeki itirazlarını ve tereddütlerini açıklıkla dile getirmesi gerektiğini belirtmiş ve gerekirse bu konuda bir çalışma grubu kurulabileceği yönündeki önerisini yinelemiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR, Sayın ZAHTEROĞULLARI'nın konu ile ilgili çalışma grubu kurulması önerisine katıldığını yinelemiş, hatta bu çalışma grubunun hali hazırda konseyde katılımcı olarak bulunan üyeler ile gerçekleştirilebileceğini belirtmiştir. Kamu kurumları ile 2006 yılından beri veri paylaşımı konusunda sayısız yazışmalar yapıldığını, bu yazışmalara istinaden birçok veri geldiğini, ancak temel verilerin elde edilemediğini ifade etmiştir. Temel veri olmadığında ise iş süreçlerinin sağlıklı yürütülemediğini dile getirmiştir. Örneğin, bu sorundan kaynaklı olarak 2008 yılından beri sağlık harcamalarına ilişkin istatistiki verinin yayımlanamadığını ve bunun önemli bir açık olduğunu belirtmiştir. Konseyde temsilcisinin de bulunduğu Adalet Bakanlığı'nın veri paylaşımı ile ilgili görüşlerinin alınabileceğini ifade etmiş, ancak her kurumun kanundaki hükme dayanarak kurumsal anlamda mevzuat düzeltme yoluna gidilmesi şeklinde bir yaklaşımın süreçleri yönetilemez kılacağına vurgu yaparak, TÜİK Kanununun veri edinme yönündeki özel yapısını yinelemiştir.

Dışişleri Bakanlığı Büyükelçi Sayın Mithat RENDE

Sayın RENDE, toplantının daha ziyade Sayın AYDEMİR'in sunuşu şeklinde devam ettiğini, toplantı akışının bozulmaması ve zamanın etkin olarak kullanılabilmesi için görüş ve önerilerini belirtmek isteyen katılımcıların TÜİK personeli tarafından not edilip daha sonra diyalog şeklinde gerçekleştirilmesi gerektiği yönündeki görüşünü dile getirmiştir. Böylelikle, yılda bir kez yapılan bu toplantıda Sayın AYDEMİR'in yapacağı kısa sunuştan sonra burada masanın etrafında yer alan değerli bürokrat mevkidaşların görüşlerinin ve önerilerinin çok daha etkin bir şekilde alınabileceğini; toplantıya çok daha anlam katabileceğini ve faydalı olabileceğini söylemiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR, Sayın RENDE'nin toplantının devamlılığının sağlanması ve zamanın daha etkin kullanılması yönündeki uyarısını dikkate alarak, konsey toplantısında herkesin elbette görüşlerini dile getireceğini, ancak, söylendiği şekilde devam etmenin daha sağlıklı olacağını belirtmiştir.

Sağlık Bakanlığı Sağlık Araştırmaları Genel Müdürü Sayın Prof. Dr. Uğur DİLMEN

Sayın DİLMEN, Sayın AYDEMİR'in sağlık istatistiklerinin yayımlanmadığı yönündeki ifadesine yönelik olarak Sağlık Bakanlığı tarafından bu istatistiklerin her sene yayımlandığını ve sıkıntının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafında olduğunu ifade etmiştir. En son 2011 yılında veri yayımladıklarını, bu verinin Ocak ayında TÜİK'e iletildiğini ve sağlık istatistiklerini oluştururken TÜİK personeline de ayrıca yardımcı olduğunu belirtmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR, Sağlık Bakanlığının kendi derlediği istatistiklerin sağlık harcaması istatistiklerinden farklı olduğunu ve bu konuda OECD tabloları incelendiğinde Türkiye karşılığının olmadığını ifade etmiştir. Sağlık istatistiklerinin hali hazırda Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanamayacağını, Sağlık Bakanlığının derlediği istatistiki verinin hizmet sunumuna ilişkin veri olduğunu vurgulamıştır ve bu konuda Sağlık Bakanlığı ile herhangi bir sıkıntı yaşanmadığını dile getirmiştir. Ardından, Dışişleri Bakanlığı Temsilcisi'nin toplantı akışına ilişkin önerisini yineleyerek sunumunu bitirmek istediğini belirtmiş ve toplantı devamında ele alınacak sunumlarda katılımcıların görüşlerine muhakkak yer verileceğini, çünkü bu görüşlere kurumsal anlamda ihtiyaç duyulduğunu belirtmiştir.

Sayın AYDEMİR, sunumuna kurumsal olarak idari kayıtlar ile ilgili ne tür çalışmalar yapıldığını anlatarak devam etmiştir. İki kez durum saptaması yapmak amacıyla Kamu Kurumlarına formlar gönderildiğini ve bu çalışmalar sonucunda 850 adet idari kayıt tespit edildiğini belirtmiştir. Durum saptaması için 43 kuruma gidildiğini, ancak bunların içinden 13 kurumun istatistiki veriyi toplayan istatistik birimi anlamında ayrı bir birimi bulunmadığını belirtmiştir. Kurumlarda bu anlamda yapılanmada geçen yıllara göre bir iyileşme olduğunu, özellikle İnsan Hakları Başkanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığında istatistik birimlerinin oluşturulduğunu vurgulamış ve fakat 13 kurumda halen kurumsal olarak muhatap alınabilecek ayrı bir istatistik biriminin olmadığını vurgulamıştır.

Yapılan kurumsal taramaların özeti niteliğindeki mevcut durum tablosu incelendiğinde, kurumların %98'inin kendilerinde idari kayıtların bulunduğunu ve bunların %86'sının bu idari kayıtları istatistik üretmek amacıyla kullandığını beyan ettiğini belirtmiştir. Ancak, kurumların %86'sının idari kayıtları istatistik amaçlı kullandığı beyanının daha detaylı analiz edilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Sayın AYDEMİR, oranın daha detaylı analiz edilmesi gerekliliğini uluslararası platformda Türkiye adına yayımlanan endeks verilerinin doğruluğu ve ülke olarak yayımlanamayan istatistiki veriyi örnek göstererek açıklamaya çalışmıştır. Bu anlamda, uluslararası platformda endeksler incelendiğinde Türkiye'nin sıralamada istenen yerde olmadığını ve aslında endekslerin ülke durumunu tam olarak yansıtmadığını belirtmiştir. Kurumsal olarak incelemeye en temel 15 endeksten başladığını, bu endekslerin baştan sonra "Veriyi kim gönderiyor?", "Veriyi hangi kurumdan alıyor?", "Hangi veri kullanılıyor?", "Kurum veriyi kendi mi üretiyor?", "Veri doğru mu?", "Veri güncel mi?" soruları ışığında detaylı olarak incelendiğini ve bu çalışmalarda oldukça mesafe kat edildiğini belirtmiştir.

Sayın AYDEMİR, bir önceki konsey toplantısında da gündeme geldiği gibi, başta EUROSTAT ve Birleşmiş Milletler olmak üzere Dünya Bankası ve OECD ile birlikte 4 kuruma gönderilemeyen istatistiki verilerin çıkarıldığını ve bu verilerden hangisinin hangi kurum tarafından gönderilemediğinin tespitinin yapıldığını söylemiştir. Ortaya çıkan tabloya bakıldığında, uluslararası kuruluşlara veri gönderme ve bilgi taleplerini karşılama konusunda sıkıntı olduğunu ve bu sorunun çözümünün idari kayıtlar ile ilişkili olduğunu vurgulamıştır. Kurumsal anlamda da eksiklerin olduğunu ve bu eksikliklerin giderilmeye çalışıldığını sözlerine eklemiştir. Ancak kurumsal anlamdaki eksikliklerin önemli bir

kısımının da, sağlık harcaması istatistiklerinin yayımlanamaması örneğinde olduğu gibi, diğer kurumlardan veri elde edilememesi ile ilgisi olduğunu yinelemiştir. Kurumların idari kayıtların kullanımı ile istatistik üretimine önem vermesi halinde sorunun çözülebileceğini ve kurumsal anlamda idari kayıtlar ile ilgili yapılan bütün çalışmaların da bu sorunun çözümüne yönelik olduğunu ifade etmiştir.

Kurumların %60'ının idari kayıtlar konusunda TÜİK'in teknik desteğine ihtiyacı olduğunu tespit edildiğini belirtmiştir. Bu anlamda, idari kayıtların içeriğine yönelik tasarlanan Eğitim Programlarına dikkati çekmiş ve kurumlardan ilgili personelin katılımı nedeniyle teşekkürlerini sunmuştur. İdari kayıtların ne olduğuna yönelik kavram karmaşasını netleştirmek adına Sağlık Bakanlığı ile yapılan işbirliği sonucunda geliştirilen sistemi örnek vermiştir. Ölüm istatistiklerine yönelik uygulamaya koyulan sistem sayesinde güncel verinin elde edilebildiğini dile getirmiştir.

Sayın AYDEMİR, Sağlık Bakanlığı ile birlikte yürütülen "Ölüm Bildirim Sistemi" çalışması öncesinde ölüm istatistiklerinin hangi işlemler zinciri ve zaman diliminden sonra istatistik olarak ortaya çıktığını açıklamıştır. Bu zahmetli ve uzun sürecin tamamıyla elektronik ortamda gerçekleştirilen yeni sistemle nasıl kısa sürede ve güvenilir bir şekilde gerçekleştirildiğini ifade etmiş ve böylelikle uluslararası düzeyde kabul edilebilirliğini de sağladıklarını söylemiştir. Bu şekilde, hem Sağlık Bakanlığının karar alma süreçlerinde kullanabileceği ölüm nedeni çok daha doğru istatistikler oluşturulduğunu hem de birlikte çalışabilirliğe güzel bir örnek teşkil edecek işbirliği yapıldığını ifade etmiştir. Dolayısıyla Sağlık Bakanlığı ile yürütülen çalışmanın uluslararası veri gönderimine, eksik verilerin tamamlanmasına veyahut zamanlılığa ilişkin nasıl iyileştirme yapılabileceğine dair, somut ve güzel bir örnek teşkil ettiğine tekrar vurgu yapmıştır. Ayrıca, kurumların birçoğuyla çevrimiçi internet üzerinden veri alış verişini yapılmaması için hiçbir neden olmadığını ifade etmiştir. Diğer taraftan, bu çalışmaların çok sınırlı kaldığını; eğer yapılabilirse birçok verideki zamanlılığın, dolayısıyla istatistiklerdeki zamanlılığın çok öne çekilebileceğini ifade etmiştir.

Sayın AYDEMİR, kurumlarla işbirliği içerisinde idari kayıt sistemlerinin geliştirilmesi için yapılması gerekenleri sıralamıştır. Bu kapsamda, idari kayıtların kapsam eksikliklerinin giderilmesinin, idari kayıt sistemlerinin birbirleriyle entegrasyonunun sağlanmasının, idari kayıtlardan uluslararası standartlarda istatistiklerin üretilmesinin, uygun istatistiksel sınıflamaların kullanılmasının ve uluslararası veri gönderimindeki eksikliklerin giderilmesinin bir idari kayıt sisteminin gerçekleştirilebilmesinde olması gerekenler olarak belirtmiştir. Bu düzenlemeler gerçekleştirildiği takdirde Türk İstatistik Sisteminin dünyanın en iyi ülkeleri seviyelerine çıkabileceğini ifade etmiştir. Sayın AYDEMİR, ayrıca katılım sağlanan uluslararası toplantılarda ve kuruluşlarla yapılan görüşmelerde, istatistik üretiminde temel veri kaynağının araştırmalar, örneklemeler ve anketler olmadığını aksine temel veri kaynağının çok büyük bir oranda idari kayıtlar olduğunu görüldüğünü ifade etmiştir. Bu yüzden, istatistiklerimizin anket ve araştırmalara değil idari kayıtlara dayanması gerektiğine bir kez daha vurgu yaparak bu gelişmelerin mutlaka sağlanması gerektiğini belirtmiştir. Ne kadar zamanlı, tutarlı, karşılaştırılabilir ve doğru veri üretilirse uygulanacak politikaların ve alınacak kararların da o kadar iyi olacağını söylemiştir.

Sayın AYDEMİR'in açılış konuşmasından sonra sunumlara geçilmiştir.

2. İstatistik Üretiminde İdari Kayıtların Rolü Sunumu

TÜİK Kayıt Sistemleri Daire Başkan V. Sayın Dr. Levent AKÇAY

Kayıt Sistemleri Dairesi Başkanı Sayın Dr. Levent AKÇAY, “İstatistik Üretiminde İdari Kayıtların Rolü” konusundaki sunumunu yapmıştır.

Sunumunda idari kayıtların türleri, ülkemizdeki ve diğer ülkelerdeki kullanım durumu, istatistik amaçlı olarak kullanım alanları ile kullanımının avantajları ve dez avantajları konularında bilgi vermiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR, Avrupa Birliği ülkelerinin istatistik üretiminde idari kayıtları 1970’li yıllardan itibaren kullanmaya başladığına vurgu yaparak, bu konuda ülke olarak yapılması gereken çok iş olduğunu söylemiştir.

3. Resmi İstatistiklerde Kalite Değerlendirmesi Sunumu

TÜİK Metaveri ve Standartlar Daire Başkan V. Sayın Nilgün DORSAN

Meta veri ve Standartlar Daire Başkanı Sayın Nilgün DORSAN, “Resmi İstatistiklerde Kalite Değerlendirmesi” konulu sunumunu yapmıştır.

Sunumunda uluslararası standartlarda, kullanıcı odaklı, sürdürülebilir bir istatistik sistemi kurmak vizyonuna ulaşmak için yol haritası nasıl olmalıdır, sürdürülebilir bir istatistik sisteminin temel ilkeleri nelerdir, bu konuda roller nasıl olmalıdır, kalite güvence çerçevesi ve resmi istatistiklerin ulusal kalite standartları dikkate alınarak yapılacak değerlendirme sonucunda resmi istatistiklerin; karşılaştırılabilir olduğu, metaveri bilgileri ile birlikte erişilebilir olduğu, uluslararası tanım, yöntem ve sınıflamalara uygun üretildiği, zamanlılık esasına göre yayımlandığı, tutarlılığının sağlandığı, tarafsız ve eşit olarak kullanıcılara sunulduğu, işbirliği çerçevesinde üretildiği kriterlerine göre değerlendirmeye tabii tutularak kalite logosu verilmesi konularında bilgi vermiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR, uluslararası kurum/kuruluşlara veri gönderimi konusunda büyük sıkıntılar yaşandığına dikkat çekerek, TÜİK olarak son bir yıl içerisinde bu konu ile ilgili yoğun bir çalışma yürütüldüğünü ve belirli bir mesafe kat edildiğini açıklamıştır. Ayrıca, geçen Konsey toplantısında da dile getirildiği üzere veri gönderim sürecinin bir portal üzerinden yönetileceğini ifade etmiştir. Sayın AYDEMİR, portal çalışmasının bitirildiğini ve pilot uygulamanın Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile ortak bir çalışma kapsamında yapıldığını ve sonucun başarılı olduğunu ifade etmiştir. Böylelikle istatistiki veri gönderim süreçlerinin yani verinin tam, güncel, doğru, zamanlı olup olmadığının ve hangi kurum tarafından hangi verinin gönderildiğinin disipline edileceğini belirtmiştir.

4. Tarımsal İzleme ve Tarım Bilgi Sistemi Projesi Sunumu

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Genel Müdür V. Sayın Gürsel KÜSEK

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Genel Müdür V. Sayın Gürsel KÜSEK, “Tarımsal İzleme ve Tarım Bilgi Sistemi Projesi” sunumunu yapmıştır.

Sunumunda Türkiye Tarım alanları yıllık fark tespiti, arşiv sistem entegrasyonu ve kadastro KVK sistem altyapısının geliştirilmesi, istasyonların işletme ve kuruluş maliyeti, TARBİL uydu merkezi işletmesi, istatistik hesaplama veri toplama ve analiz sistemi, merkez inşaa ve kurulumu, işletme ve alt projeler ile yazılım ve bilgi sistemi test, raporlama, kalite kontrol konularında bilgi vermiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR, Sayın KÜSEK’in sunumuna istinaden Türkiye’de ilçe sınırlarının sayısal olarak belirlenmesinde çok büyük sıkıntılar olduğuna dikkat çekerek, konu ile ilgili olarak TÜİK koordinasyonunda ilgili Bakanlıklarla birlikte bir çalışma başlatıldığını ve sayısal olarak ilçe sınırlarının tespit edilmesine yönelik yöntemlerin geliştirilmesi konusunda çalışılacağını mevcut problemlerin bu çalışmayı başlatmayı zorunlu kıldığını söylemiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Müsteşarı Sayın Ahmet ZAHTEROĞULLARI

Sayın ZAHTEROĞULLARI, Bolu ve Düzce örneklerini vererek sınır anlaşmazlıklarına ve bu konuda yaşanan sıkıntılara ayrıca vurgu yapmıştır. Köy sınırları belirlenirken köy sınır kâğıtlarının kullanıldığını ifade ederek, bu çalışmaların artık sayısal ortamda yapılıp, düzenlenmesi gerektiğini belirtmiştir.

İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Necmeddin KILIÇ

Sayın KILIÇ, köy kanununa göre köy sınırlarının birbiriyle bitişik olma zorunluluğunun olmadığını, arada boşluklar olabileceğini söyledikten sonra, ilçe sınırlarının 1926 tarihi itibari ile idare kurullarının karar defterlerine nirengi noktaları yazılarak tanımlanmış olduğunu ifade etmiştir. Sorunun sadece “papazın deresinden geçip şu tepeden şu ağıla kadar giden” diye tarif edilen yerlerin vatandaşlarımız tarafından değişik yerler olarak ifade edilmesinden kaynaklandığını söylemiştir. Ayrıca, Türkiye’de çok fazla sayıda olmayan sınır ihtilaflarının İller İdaresi Genel Müdürlüğü’nü ilgilendirdiği açıklamıştır. Mevcut ihtilafların ise Bakanlar Kurulu kararıyla çözümlendiğini ayrıca vurgulamıştır. Sorunun doğru olarak tespit edilmesi gerektiğini ifade ederek, ilçe sınırlarının bilindiğinin, sorunun 1/1.000, 1/5.000 ve 1/25.000 lik haritalarda bu sınırların sayısal olarak bilinmemesinden kaynaklandığını söylemiştir. Ayrıca İdare Kurulu karar defterlerinde gösterilen nirengi noktalarının nereler olduğunun sayısal haritalara işlenmesi konusunda da hem fikir olduğunu ifade etmiştir. Sayın KILIÇ, hangi Kurumun ne ölçüde faydalı olacağını bilmediğini ama esas itibari ile yer alması gereken Kurumun Harita Genel Komutanlığı olduğunu da ifade etmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR, bu çalışmanın tarafları olan Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, İller İdaresi Genel Müdürlüğü, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Nüfus Vatandaşlık Genel Müdürlüğü, Kalkınma Bakanlığı-Bilgi Toplumu Dairesi

Başkanlığı, Milli Emlak Genel Müdürlüğü, Harita Genel Komutanlığı ve Orman Genel Müdürlüğü'nün katılımlarıyla sürdürüleceğini söylemiştir. Çalışmaya ilgili kurumların hepsinin davet edilerek bir eylem planı hazırlığı üzerinde çalışmalara başlandığını, bu konuda söz söyleyebilecek ilgili başka kurumlar var ise memnuniyetle çalışmaya dahil edilebileceğini söylemiştir. Sayın AYDEMİR, TÜİK olarak bu çalışmayı hayata geçirmeye ilgili kurumlarla birlikte çok istekli olduklarını ifade etmiştir.

İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Necmeddin KILIÇ

Sayın KILIÇ, bu konuya yeni vakıf olduğunu söyleyerek, İller İdaresi Genel Müdürlüğü ve Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nden arkadaşlarla konuyu değerlendireceğini ifade etmiştir. Ayrıca, bu konuda Bakanlığın da bir çalışması olduğunu açıklayarak, 1/25000 ölçekli haritalara idari kurullarındaki kararların tatbik edilmesi manasına gelecek bir çalışma olduğunu söylemiştir. Sayın KILIÇ, sorunun, sınırların 1926'da tespit edilmiş olmasına rağmen Türkiye'deki ilk sayısal haritaların 1945 yılına ait olmasından kaynaklandığını ifade etmiştir. Ayrıca, Harita Genel Komutanlığı tarafından çıkarılan 1945-1950 yıllarına ait haritalardaki arazi isimleri kayıtları ile 1926 yılındaki arazi isimleri kayıtlarının farklılığına vurgu yapmıştır.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR, aslında Tarım Bakanlığının yapmaya çalıştığı ile TÜİK'in Sağlık Bakanlığı ile birlikte oluşturduğu sistemin idari kayıtlardan istatistik üretmek olduğunu söylemiştir. Ayrıca istatistik üretmek üzere Adalet Bakanlığının veri tabanı üzerinde çalışmaya başladıklarını da ifade etmiştir.

Sayın AYDEMİR, kurum olarak bilgi ve tecrübelerini kurumlara aktarmaya hazır olduklarını söylemiştir. Diğer taraftan, verinin paylaşımının, güvenilirliğinin, zamanlılığının, kalitesinin sağlanması konusunun ise, buradaki herkesin görevi olduğunu; birlikte aynı amaca yönelik olarak çalışılırsa gerçekten bunların yapılabileceğini ifade etmiştir.

Sayın AYDEMİR, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile gerçekleştirilen yoğun görüşmeleri örnek vererek işbirliğinin işin belki de en temeli ve özü olduğunu ve kurum olarak her zaman işbirliğine hazır olduklarını ifade etmiştir. Ayrıca, toplantıya iştirak eden bütün kurumların desteği ve çabaları ile üç-beş yıl sonra daha iyi yerlerde olunacağını ifade etmiştir.

Sayın AYDEMİR, daha sonra sunumlar ve temel olarak idari kayıtlar konusunda görüş ve önerileri almak üzere katılımcıları dinlemeye hazır olduklarını söylemiştir.

5. Konsey Üyelerinin Görüş ve Değerlendirmeleri

Ekonomi Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Cemalettin DAMLACI

Sayın Damlacı verilerin kalitesi, uluslararası standartlarda bu verilerin temini, kurumlar arası işbirliği ve koordinasyon düzeyinin önemini vurgulamıştır. Kamu kurumlarının e-devlet projesi kapsamında idari kayıtları elektronik ortama geçirme yönünde çok önemli gayretler sarf ettiğini, bakanlık olarak birçok idari kaydı elektronik ortama geçirme konusunda bazı projeleri bitirdiklerini ifade etmişlerdir. Serbest bölgelerle veri iletişim ağını oluşturduklarını ve bu ağ sayesinde serbest bölgelerle ilgili verileri TÜİK'le doğrudan paylaştıklarını belirtmiştir.

Yabancı sermayeli firma istatistikleri konusunda TÜİK ile karşılıklı bilgi paylaşımına hazır olduklarını vurgulamış, toplanan verilerin kendilerinin de kullanımına açılmasını talep etmişlerdir. Uluslar arası hizmet ticareti istatistikleri konusunda gerek çok taraflı gerekse ikili alanda hizmet ticareti müzakerelerinde ülkemizin etkinliğinin artırılması ve partner ülke bazında hizmet ticareti stratejilerinin geliştirilmesi amacıyla, ikili bazda ölçülen kapsamlı ve sağlıklı hizmet ticareti verilerine ihtiyaç duyulduğunun altını çizmiştir. Ülkemizde uluslar arası hizmet ticareti istatistiklerinin başarılı ülkelerde olduğu gibi idari kayıtlar ve saha çalışması yoluyla, hukuki ve teknik altyapıya sahip bir kurum tarafından derlenmesi gerektiği sonucuna ulaştığını ifade etmiştir. Hizmet sektörünün çok geniş kapsamlı bir sektör olduğunu belli sektörlere öncelik vererek çalışmaya başlanılabileceği, kime gidileceği konusunda ise bakanlık olarak tecrübeli olduklarını vurgulamıştır.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR uluslar arası hizmet ticareti istatistikleri konusunun karmaşık bir konu olduğunu vurgulayarak bu istatistiklerin hangi kurum tarafından toplanması gerektiğinin tam olarak açık olmadığı, bu konuda iş kayıtlarının çok önemli olduğu, batı ülkelerinde iş kayıtlarıyla bunu çözdüklerini, iş kayıtlarından firmaları alıp, firmaların cirosu ve ihracat-ithalat bilgilerini alıp birleştirdiklerini vurgulamıştır. Şu anda TÜİK'in çoğu veriyi anket yoluyla derlediğini, bunun çok zaman alıcı ve maliyetli bir iş olduğunu belirterek kayıt sistemlerinin önemine bir kez daha vurgu yapmıştır. Bu konu ile ilgili detayın daha sonra konuşulabileceğini, yürütülen çalışmanın hızlandırılabileceğini ifade etmiştir.

Kalkınma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Erhan USTA

Sayın USTA istatistiğin önemine vurgu yaparak, 10. Kalkınma Planı çalışmalarının sürdüğünü, kısa bir süre sonra kamu kuruluşlarının görüşüne açılacağını ifade etmiştir. Kalkınma planında Türkiye için çok öncelikli görülen konuların planda olacağını, bunlardan birinin de Türkiye'nin İstatistik Bilgi Altyapısının Geliştirilmesi Programı olduğunu belirtmiştir.

Ülkemizin veri alt yapısının kalite, zamanlılık ve kapsam açısından bu tür analizleri yapmaya çok da yeterli olmadığı vurgulanarak gelişmiş ülkelerde, istatistiklerin ciddi ölçüde idari kayıtlara dayandığı ifade edilmiştir. Bu anlamda bu programın önümüzdeki süreç de bu çalışmalara katkı vereceğinin altını çizmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR Kalkınma Planındaki programda temel idari kayıtlarda iyileşmeye ilişkin daha somut ifadelerin yer alıp almayacağı sormuştur.

Kalkınma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Erhan USTA

Sayın USTA programın tam formatının oluşmadığı, ancak Kalkınma Planında bütün detayları yazmanın uygun olmayacağı, plan çıktıktan sonra plana hüküm koyarak belli bir süre içerisinde bu programların hayata geçirilmesi için eylem planlarının hazırlanmasının üzerinde durulduğunu ifade edilmiştir.

Sağlık Bakanlığı Sağlık Araştırmaları Genel Müdürü Sayın Uğur DİLMEN

Sayın DİLMEN 2012-2016 Resmi İstatistik Programı'nda Sağlık Bakanlığının sorumlu ve ilgili olduğu konuların dağılımında altı yerde sorumlu kuruluş bölümünde Sağlık Bakanlığı (Hıfzıssıhha Mektebi

Müdürlüğü) yazılı olduğunu, bu kurumun 2 yıl önce kaldırıldığını, düzeltilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR bu konuların açılış konuşmasında da belirttiği üzere kurumlardan gelen revizyon önerileri içerisinde yer aldığını konsey toplantısından sonra yapılacak olan program revizyonu ile yapılacağı söylemiştir.

Sağlık Bakanlığı Sağlık Araştırmaları Genel Müdürü Sayın Uğur DİLMEN

Sayın DİLMEN sağlık harcamaları ile ilgili verileri alamadıkları için ciddi sıkıntıları olduğunu ifade etmiştir. TÜİK'in de zaman zaman hata yaptığını vurgulamış, sağlıkla ilgili verilerde zamanlamanın önemine dikkat çekerek Dünya sağlık örgütünün, 31 Mayıs tarihinde bir sene öncesinin verilerini istediğini, geçen yıl verilerin alınmadığını, bunun üzerine Sağlık Bakanlığının sahada yüz elli bin hanelik bir çalışma yaparak veriyi elde ettiğini ifade etmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR veriyle bu kadar çok uğraşan başka bir kurum olmamasından dolayı kurumlar içinde hata sıklığı en fazla olan kurumun belki de TÜİK olmasının doğal olduğunu belirterek, hata yapmaktan korkan kişi veya kurum olmadıklarını, önemli olanın hatayı bulup düzeltmek olduğunu, bütün İstatistik ofislerinin de bu sorunla karşılaştığını ifade etmiştir. Bebek ölümleri gibi verilerin tamamen idari kayıtlardan gelmesi gerektiği, bu gibi verilerin araştırmayla derlenmesinin imkansız olduğunu belirtmiştir. Ölüm nedenlerinde olduğu gibi idari kayıtların iyileştirilmesi, zamanlılığı, kalitesi ve yayımlanmasının öne çekilmesinin önemine dikkat çekmiştir.

Sağlık Bakanlığı Sağlık Araştırmaları Genel Müdürü Sayın Uğur DİLMEN

Sayın DİLMEN bebek ölümlerinin elektronik ortamda kayda geçirildiğini belirtmiş, doğum ve ölümlerin de elektronik ortamda girildiğini söylemiştir. RİP'de ölümlerle ilgili H.Ü. Nüfus Etütleri Enstitüsü' gerçekleştirdiği Türkiye Nüfus Sağlık Araştırması'nın gözüktüğünü belirtmiş ve bunun çıkartılması gerektiğini söylemiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR istatistik ofisi olarak bebek ölümlerinin araştırmayla tespit edilebileceğine inanmadığını, ama Sağlık Bakanlığının elinde başka veri olmadığını belirtmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Müsteşarı Sayın Ahmet ZAHTEROĞULLARI

Sayın ZAHTEROĞULLARI gerek idari kayıtlar, gerek kurumların araştırma sonucu elde ettikleri bilgiler olsun bunların RİP çalışma grupları tarafından uluslar arası standartlara getirilmesinin nasıl yapılacağını merak edildiğini belirterek, bu bilgileri elde etmek için para ve zaman harcadığı, eğer sağlıklı değil ise ne kendilerinin işine yarayacağı nede diğer kurumların işine yarayacağını ifade etmişlerdir. Aile yapısı araştırmaları, engellilere yönelik araştırmalar, örneğin bu yıl yapılacak ergen profili araştırması gibi oldukça fazla araştırma yaptıklarını belirterek bu verilerin sağlıklı olması için yapılması gerekenlerin tespitine yönelik TÜİK uzmanları ile verilere ilişkin gözden geçirme çalışması yapılması ve eğitim verilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Kayıtlı ekonomiden bahsetmek için, kişiye ilişkin bilgilerin, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemiyle kayıt altına alınması gibi mülkiyete ilişkin bilgilerin de kayıt altına alınması gerektiğini vurgulamıştır. Yoksulluk tespiti yapmaya çalıştıkları ve mülkiyet kayıtlarının sorunlu olmasından dolayı bunu yapmakta zorlandıklarını, sosyal yardımların buna göre yapıldığını belirtmiştir. Ayrıca, il ve ilçe sınırları için Harita Genel Komutanlığı'nca coğrafi bilgi sistemi üzerinden sınır çizilerek bir kanunun ekine konulabileceğini ve yayınlanabileceğini ifade etmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR il ve ilçe sınırları konusunda ilgili kurumların tamamının katılımıyla bir çalışma yürütülmekte olduğunu süre kısıtı nedeniyle bu konuda sunum yapılamadığını ifade edilmiştir. İdari kayıtlarla ilgili olarak öncelikle kurumların idari kayıt envanterinin çıkartıldığını, yaklaşık 850 adet idari kayıt, ikinci aşamada bu idari kayıtların, ne kadarının uluslar arası standartlara uygun olduğunun tespit edileceğini, üçüncü aşamada uluslararası kurumların isteyip de bizim üretmediğimiz kayıtların ne olduğunun araştırılacağını, dördüncü aşamada ise, veri yoksa bunun oluşturulması, varsa bunun uluslar arası standartlara getirilmesi gerektiğini ve bu doğrultuda çalışılacağını vurgulamıştır. Bu çalışmanın içinde ilgili tüm kurum ve kuruluşların yer aldığı 50 adet RİP çalışma grupları vasıtasıyla yürütüleceğini, ihtiyaç duyulan konularda çalışma gruplarının hepsinin kurulduğunu belirtilmiştir. Örnek olarak, 2075'e kadar nüfus projeksiyonu yapıldığı, bunu yaparken ilgili bütün kurumları çağırdıklarını vurgulamıştır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Müsteşarı Sayın Ahmet ZAHTEROĞULLARI

Sayın ZAHTEROĞULLARI Türkiye'de engelli sayısının bilinmediğini ve her kurumun kayıtlarının farklı olduğunu belirtilerek yapılan çalışmaların içinde rapora dayalı tek soruyla bunun halledilebileceği söylemiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR bu konularda araştırma yapmayı reddettiklerini, artık araştırma devrinin bittiğini, bu verilerin idari kayıtlardan elde edilmesi gerektiğini ifade etmiş ve istatistik üretim sürecinin zorluklarına bir kez daha vurgu yapmıştır.

Dışişleri Bakanlığı Büyükelçi Sayın Mithat RENDE

Sayın RENDE güvenilir istatistik verilerin Türkiye'nin itibarını uluslar arası örgütler ve bölgesel örgütler nezdinde yükselttiği, dış politika açısından uluslar arası örgütler ve bölgesel örgütlere ne kadar sağlıklı istatistik verebilirsek TÜİK ne kadar kurumsallaşmış bir görüntü verebilirse itibarımızın o kadar arttığı ve Türkiye'nin insani kalkınma endeksindeki konumuna dikkat çekerek Türkiye'nin dünyanın 16. Ekonomisi olduğunu, ama Birleşmiş Milletler üyesi 194 ülke arasında 90. Sırada olduğunu belirtmiştir. TÜİK'ten Dışişleri Bakanlığı olarak isteklerinin Türkiye'nin İnsani Kalkınma Endeksi'ndeki konumunu biraz daha iyi bir hale getirmek için bazı konulara öncelik verilip verilmeyeceğini sormuşlardır.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR bu konunun görüşüldüğünü, aslında sorunun bu endeksler doğru mu veya bu endekslerdeki değerler doğru mu olduğu değil aslında bu endekste niye bu kadar kötüyüz, neyiz eksik neden bu kadar başarısız olması gerektiğini belirtmiştir. Uluslararası Resmi Veri Gönderim

Portalının oluşturduğunu, veri gönderiminin kontrol altına alınması gerektiğini, uluslararası kuruluşlara yanlış veri gönderildiğini vurgulamış bunları kontrol altına almak için çok önemli çalışmalar başlattıklarını ifade etmişlerdir. Bütün kurumların uluslararası veri gönderiminin bu portaldan TÜİK'in süzgecinden geçmesi gerektiğini, güncel mi, doğru mu, ilgili veri mi, bu analizlerin yapılıp öyle gönderilmesi gerektiği ifade etmiştir. Bunun aslında TÜİK için ciddi bir yük olduğu belirtmiştir. Bir sonraki İstatistik Konseyi toplantısını bu konuya ayrılacağını ifade ederek, 600'ün üzerinde gösterge bularak üzerinde tek tek çalışıldığını, hangi veri gidiyor, güncel mi, değil mi, doğrumu, hangi kurum gönderiyor büyük çoğunluğunun çalışıldığını belirtmiştir. Bu çalışmanın, kurumlarla paylaşılıp olgunlaştırılması gerektiğini bunun TÜİK için çalışma öncelikleri içinde olduğunu bir iki yıl içinde verilerin kalitesi ve doğruluğunu çözüleceğini düşündüklerini ifade etmiştir. Eksik veri, yanlış veri, bunun yerine doğru veri olsaydı ne olurdu konularının ele alındığını fakat insani gelişmişlik açısından, sıralamanın pek değişmediğinin görüldüğünü, sorunun endeksin hesaplanma şeklinden kaynaklandığını, hesaplama yönteminin yeni gelişmeleri çok dahil etmeye izin vermemesi, stok bilgileri kullanması ve stok bilgiler olduğu sürece bizim stok bilgimiz çok düşük olmasından dolayı endeksin düşük çıktığını açıklamıştır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Doç Dr. Basri Hakan HAKYEMEZ

Sayın HAKYEMEZ TÜİK'in çok önemli bir kurum olduğunu ve markalaşmasının önemine dikkat çekmiştir. Geçen sene itibariyle 400.000 gence ulaştıklarını ve kişi başı bunlara 5 gün ayırdıklarını bunun toplamda 2.000.000 gün ettiğini bunu da 100'e yakın projeye gerçekleştirdikleri ifade etmiştir. Özellikle gençlikle ilgili alanlarda güncellenen dünyada devamlı güncellenmiş verilere ihtiyaçlarının olduğunu belirterek TÜİK'in gençlik istatistikleri ile ilgili bir yayın yaparak kendilerine gönderdiğini bundan çok faydalandıklarını ancak bunun yeterli olmadığını ifade etmiştir. Gençliğin son derece önemli olduğunu vurgulayarak SHL diye bir firmanın yaptığı bir araştırmaya göre the Wall Street Journal ve Forbes dergisinde Türkiye belli standartlar itibariyle sadece nüfusun genç olması bakımından değil liderlik potansiyeli anlamında önümüzdeki elli yıl içerisinde lider çıkarma potansiyeli açısından dünyada ikinci sırada olduğunu belirtmiştir. Bakanlık olarak bunu gördükten sonra liderlik kamplarına başladıklarını, liderlik kamplarında hukuktan, uluslararası ilişkilerden, sinemaya kadar birçok liderlik kampları oluşturduklarını, üniversite öğrencilerini, yurtdışından Türkiye kökenli gençleri bu kamplara davet ettiklerini belirtmiştir. Mevcut durumdan çok bundan sonra güncellenen bir konuda projeksiyonların oluşturulması gerektiğine vurgu yaparak gençlere farkındalık anketleri, memnuniyet anketleri yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca sosyal medyanın gençlik üzerine olan etkisinin önemini vurgulamıştır.

Kurum içerisinde tutulan verilerin entegre edilmesi gerektiğini vurgulayarak bir yerde bir tesis açacaksanız oranın genç nüfusunun, engelli nüfusunun bilinmesinin önemine vurgu yapmıştır. Bakanlık bünyesinde gelecek olan bütün verilerin RİP'e uygun hale getirilerek teknik çalışmalarda TÜİK'le her türlü çalışmanın yapılabileceğini, yapılmasını istediğini ifade etmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR teknik anlamda TÜİK olarak bütün bilgi ve tecrübelerini herkese her kuruma aktarmaya hazır olduğunu, kurumların karşılıklı işbirliği anlayışı ve amaç birliği içinde olması gerektiği vurgulamıştır. Güncelliğin küreselleşen dünyada verilerin çok kısa sürede açıklanmasının istatistik dünyasında en çok konuşulan şey olduğunu ve her şeyin o kadar hızlı değiştiği dünyada bir yıl sonra açıklanan verinin hiçbir esprisinin kalmadığını, dolayısı ile veriyi en kısa sürede açıklamanın çok

önemli bir konu haline gelmeye başladığını belirtmiştir. Ama bunun araştırmalarla yapılmasının zor olduğunu konunun idari kayıtlarla çözülmesi gerektiğini, idari kayıtla derlenen verilerin çok daha hızlı açıklandığını vurgulamıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Başkan Yardımcısı Sayın Ali PEKTEN

Sayın PEKTEN TÜİK'in talep ettiği veriler konusunda sadece sağlıkta kişisel bazda kişilerin kullandığı ilaç tedavi dışında tüm verileri hazırladıklarını en kısa sürede onaylayıp göndereceklerini ifade etmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR bir yıldan fazla bir zamandır SGK' dan tek bir veriyi almak için uğraştıklarını, yorulduklarını ve enerjilerinin gittiğini, veriyi işleyecek gücün kalmadığını söylemiştir.

Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan Yardımcısı Sayın Ahmet ALGAN

Sayın ALGAN yurt dışında çalışan vatandaşlarımıza yönelik çalışan kamu kurum ve kuruluşlarında meydana gelen sorunları giderme ve onları koordine etmeye yönelik kurulmuş olan bir kurum olduklarını, Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın sağlıklı bir şekilde oy kullanabilmeleri için yurt dışı seçmen kütüklerinin kurulmasını ve doğru ve güvenilir olması gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca, Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı olarak ilgili kamu kurum kuruluşlarının ellerindeki tüm bilgileri TÜİK'e aktararak ilgili kamu kurumlarının kullanımına sunulmasının önemine vurgu yapmıştır.

Yüksek Öğretim Kurulu Metin TOPRAK

Sayın TOPRAK TÜİK nezdinde bir çalışma gurubu oluşturularak sunulan verilerin kodlarının belirli standartlara göre belirlenmesinin faydalı olacağını ifade etmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR sınıflamalar aynı olmayınca verilerin karşılaştırılmadığını aslında kurumlarda oldukça fazla veri olduğunu fakat karşılaştırıldığında tanım farklılıklarından kaynaklanan bambaşka şeylerin ortaya çıktığını ifade ederek, sunulan verilerde ortak sınıflamaların kullanılmasına bir kez daha vurgu yapmıştır.

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Birliği Odalar Birliği Başkanlığı Genel Başkan Sayın Nail SANLI

Sayın SANLI birçok kuruma farklı zamanlarda bilgi verdiklerini ve bunların çoğunun birbiriyle aynı veriler olduklarını söyleyerek, bu verilerin tamamının TÜİK'de toplanarak idari kayıtlar olarak diğer kurumlarla paylaşılmasının faydalı olacağını böylece üyelerinin üzerindeki cevaplayıcı yükünün hafifleyeceğini belirtmiştir.

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşer Yardımcısı Sayın Hüseyin R. ÇETİN

Sayın ÇETİN Gümrük ve Ticaret Bakanlığından protokol kapsamında aldığımız verilerden ithalat ve ihracat rakamlarını elde edemediklerini bu konuda TÜİK'den destek beklemediklerini söylemiştir. Ayrıca ÜFE verilerinin 2009 da sınıflama sistemi değiştiğini söyleyerek eski versiyonu ile yayınlanmasını talep etmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşer Yardımcısı Sayın Serhat AYRIM

Sayın AYRIM Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olarak çalışmalarını gönderdiklerini, değerlendirme olmadığını değerlendirme yapıp elektronik ortama aktarıldıktan sonra e-dönüşüm kapsamında sıkıntılarının büyük ölçüde ortadan kalkacağını belirtmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR veri paylaşımı konusundaki bu sorunların kendi Müsteşarlık yaptığı dönemde gündeme gelmesi halinde bu tür sorunların yaşanmayacağını ifade etmiştir.

Türk İstatistik Derneği Başkanı Sayın Prof. Dr. Ayşen APAYDIN

Sayın APAYDIN birçok araştırmanın yapıldığını ancak çoğunda İstatistikçi olarak canımızı acıtan çok ciddi hataların olduğunu, kurumların yaptığı araştırmaların bir şekilde kontrol edilmesine karşın özel sektör tarafından yapılan birçok araştırmanın ciddi hataları barındırdığını söylemiştir. Bunların önüne geçmek için İstatistikçi istihdamının şart ve olmazsa olmaz bir şey olduğuna vurgu yapmıştır. Ayrıca kendilerinin Türk İstatistik Derneği olarak ve öğretim üyesi olarak üzerlerine düşecek her türlü görevi yapmaya hazır olduklarını söylemiştir. Son olarak istatistikçilerin özlük haklarına değinen Sayın APAYDIN devlet memurları içinde birçok teknik meslek gurubuna verilmiş olan 3600 ek göstergenin teknik kadro statüsünde çalışan istatistikçilerde verilmesinin çok yerinde olacağını İstatistik Konseyine açıkça ifade etmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanı Sayın Nurettin KONAKLI

Sayın KONAKLI sekizinci konseyden bu yana Milli Eğitim Bakanlığının en iddialı projesi olan Türkiye'de eğitimin finansmanı harcamaları bilgi yönetimi projesini tamamen uygulamaya soktuklarını ve bu kapsamda hane halkı harcamalarından aile birliğine kadar kamu özel tüm harcamaları tesbit etmeye çalıştıklarını belirtmiştir. Ayrıca bu yıl 81 ilin katılımıyla istatistik hizmet içi seminer yapacaklarını TÜİK'den de bu eğitimlere katılım sağlanmasını, böylelikle daha paylaşımcı bir ortam ortaya çıkacağını söylemişlerdir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Genel Müdür Yardımcısı Sayın Ali TOKSÖZ

Sayın TOKSÖZ Gümrük Ticaret Bakanlığı olarak TÜİK'le çok uyumlu çalıştıklarını söyleyerek, gümrük beyannamelerinin alandan daha doğru toplanması içinde ellerinden gelen her türlü çalışmayı yaptıklarını ifade etmiştir. Gümrük beyannamelerinin %100 ünü elektronik ortamda alıp paylaştıklarını, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile bir veri paylaşım protokolü hazırladıklarını da ayrıca ifade etmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Zafer BENLİ

Sayın BENLİ istatistikçilerin özlük hakları sorunlarının çözülmesinin gerekliliğine vurgu yaparak, TÜİK'den kurumların yaptığı birçok araştırmayı TÜİK çatısı altında toplayarak kurumların ihtiyaçlarına göre paylaşılmasını belirtmiş, TÜİK dışındaki kurumlarında çok sayıda anket yaptıklarını, veri akışının sağlanması açısından TÜİK koordinatörlüğü altında tasarlanacak bir internet sayfası ile kurumlara bir ara yüz açılmasını ve böylece Enerji Bakanlığı ve diğer kurumlarında kendilerine tanımlanmış kullanıcı yetkisi ile anket tasarlayabilmelerine imkan sağlanmasını ve verilerin aynı anda hem TÜİK'e hem de kendilerine akabileceğini ifade etmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR bu görüşe katıldığını ifade ederek bu durumun kurumların birçok işini kolaylaştıracağını söylemiştir. Ama bunun için anketlerin belirli standartlarda olması gerektiğini belirtmiş ve TÜİK 'in zaten iki yıldır böyle bir program üzerinde çalıştığını, sona yaklaştığını çalışmaların tamamlanması durumunda kurumlara soruları analiz etmek anlamında rahatlıkla açabileceklerini belirtmişlerdir.

Hazine Müsteşarlığı Müsteşer Yardımcısı Sayın Cavit DAĞDAŞ

Sayın DAĞDAŞ idari kayıt verilerinin gerçekten önemli bir konu olduğunu Hazine Müsteşarlığı olarak finansmandan sorumlu kuruluş olarak hem yerli hem yabancı yatırımlar yatırımcılar açısından güvenilirliği son derece önemli bir kurum olan TÜİK' e her türlü desteği vermeye hazır olduklarını ifade etmiştir.

TÜİK Başkanı Sayın Birol AYDEMİR

Sayın AYDEMİR son olarak idari kayıtların ve bunların paylaşımının önümüzdeki yıllarda daha iyi konuma gelmesi ve böylelikle ülkemizin istatistik alt yapısının da daha üstün üretmeye daha uygun duruma getirilebileceğini söyleyerek katılımlarından ve katkılarından dolayı İstatistik Konseyi'nin değerli üyelerine teşekkür ederek toplantıyı kapatmıştır.